

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEN ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM. ÚLOHY Č. 1 – 25 JSOU ZA 2 BODY, ÚLOHY Č. 26 – 45 JSOU ZA 2,5 BODU.

1. Kdo je Hana Marie Kunešová?

- a) výkonná ředitelka organizace ASNEP
- b) šéfredaktorka časopisu GONG
- c) autorka slovníků českého znakového jazyka
- d) vedoucí operátorů CZTN

2. Co je 3Dimenze?

- a) Moravské centrum znakového jazyka
- b) Informační portál o světě neslyšících
- c) Festival filmů pro neslyšící
- d) Mezinárodní konference lektorů znakového jazyka

3. Ve kterém roce byl založen obor Čeština v komunikaci neslyšících na FF UK v Praze?

- a) 1990
- b) 1998
- c) 2000
- d) 2004

4. Jak se jmenuje moderátorka Zpráv v českém znakovém jazyce, která je na fotografii?

- a) Zlata Kurcová
- b) Vendula Panská
- c) Regina Poláková
- d) Hana Wiesnerová

5. Která z následujících osobností spojených s kulturou a/nebo vzděláváním neslyšících nemá žádné postižení sluchu?

- a) Sergej Josef Bovkun
- b) Josef Brožík
- c) Ota Panský
- d) Jiří Langer

6. Koho označujeme jako CODA?

- a) slyšící děti neslyšících rodičů
- b) neslyšící děti slyšících rodičů
- c) neslyšící děti neslyšících rodičů
- d) nedoslýchavé děti nedoslýchavých rodičů

7. Ve kterém městě je možné ve střední škole pro sluchově postižené studovat obor Asistent zubního technika?

- a) Praha
- b) Hradec Králové
- c) Brno
- d) Olomouc

8. Který komunikační prostředek běžně nepoužívají lidé, kteří mají pouze sluchovou vadu?

- a) jednoruční prstová abeceda
- b) pomocné artikulační znaky
- c) Lormova abeceda
- d) Cued speech

9. Která firma nevyrábí sluchadla pro osoby se sluchovou vadou?

- a) Siemens
- b) Phonak
- c) Widex
- d) Samsung

10. Jak často se v České republice konají celostátní sportovní hry sluchově postižené mládeže?

- a) jednou za půl roku
- b) jednou za rok
- c) jednou za tři roky
- d) jednou za čtyři roky

11. Ve které větě nejsou žádné pravopisné, gramatické ani interpunkční nedostatky?

- a) Dejte pozor, aby jste na kluzké podlaze nepřišli k úrazu.
- b) Úroky na spořicíh účtech klesají, a pokud se nezmění politika České národní banky, v nejbližších měsících nelze očekávat zlepšení.
- c) Pták, který uhynul, byl napaden vysoce patogením virem.
- d) Sháníme dobré lidi, kteří dají domov dvěma krásným čistokrevným kocourkům.

12. Na kterém řádku je uveden název jazykovědné disciplíny zabývající se vlastními jmény?

- a) sémantika
- b) lexikologie
- c) onomastika
- d) sémiotika

13. Na kterém řádku jsou uvedeny pouze slovesné tvary určité?

- a) procházeje, být zbit, chodívala jsem
- b) zrůžověť, nechápali jsme, překračujete
- c) zatčen, zazpívali by, pojďme
- d) radujte se, byl by býval zapomněl, chci

14. Přečtěte si následující text a odpovězte na otázku pod ním.

*Někteří jeleni napíší LOS
a myslí tím příbuzného.
Jiní jeleni napíší LOS
a myslí tím papírek s číslem.
Někteří můžou losem vyhrát losa,
jiným může los sežrat los.
(Petr Nikl)*

Na čem je založen komický efekt textu?

- a) na polysémii
- b) na homonymii
- c) na synonymii
- d) na polyfonii

15. Které slovo nejlépe významově odpovídá vyjádření *hrozbou vynucovat splnění požadavků*?

- a) útočit
- b) požadovat
- c) vydírat
- d) naléhat

16. Přečtěte si následující slovníkové heslo a odpovězte na otázku pod ním.

kapsa z lat. *capsa* – „pouzdro, schránka“ (pův. znamenalo „kabelu“): od *capere* – „pojmout, jímat, brát“. Příbuzné je také *kapsle* „pouzderko s výbušninou“ nebo též nově „obal na léčiva“ (z něm. *Kapsel* a to z lat. *capsula* – zdrobn.), *kapacita* – „schopnost něco pojmout“ nebo „vynikající odborník“, od lat. *capacitas* a to od *capax* „schopný (pojmout), chápavý“ a to od *capere* (srov. „anticipovat“, „akceptovat“...), také *kasa* – „pokladna“ – přes něm. *Kasse* z it. *Cassa* a to z lat. *capsa*.

Z jakého slovníku je tato ukázka?

- a) encyklopedický slovník (Encyklopedický slovník češtiny)
- b) etymologický slovník (Český etymologický slovník)
- c) výkladový slovník (Slovník spisovného jazyka českého)
- d) tematický slovník (Tezaurus jazyka českého)

17. Na kterém řádku je české slovo ekvivalentem slova přejatého?

- a) identický; výhodný
- b) konvenovat; vyhovovat
- c) etnografie; zeměpis
- d) ambivalence; rozchod

18. Který termín nepatří mezi ostatní?

- a) verbum
- b) adverbiale
- c) substantivum
- d) adjektivum

19. Vyberte dvojici, která nejlépe odpovídá vztahu mezi dvojicí *lékař : pacient*.

- a) soudce : svědek
- b) prokurátor : obžalovaný
- c) advokát : obžalovaný
- d) obhájce : svědek

Přečtěte si následující souvětí a odpovězte na otázky č. 20 a 21.

Kdo si chce přes internet objednat pro své psy léky proti parazitům, šampony, prostředky na čištění uší a očí a jiné výrobky, které doporučuje i veterinář, určitě nedělá nic nesprávného, avšak potřebujete-li tyto výrobky rychle učiníte lépe, když navštívíte svého zvěrolékaře, protože zaslání léků trvá několik dní.

20. Které tvrzení o tomto textu je pravdivé?

- a) Souvětí neobsahuje žádnou chybu v interpunkci.
- b) Na prvním řádku souvětí je chyba v interpunkci.
- c) Na druhém řádku souvětí je chyba v interpunkci.
- d) Na třetím řádku souvětí je chyba v interpunkci.

21. Které tvrzení o tomto textu je pravdivé?

- a) Souvětí obsahuje dvě věty hlavní.
- b) Souvětí obsahuje jednočlennou větu.
- c) Souvětí obsahuje celkem šest vět.
- d) V souvětí je vedlejší věta příslovečná účelová.

22. Určete typ následujícího souvětí a poměr mezi jeho větami: *Nebál se, protože už něco podobného zažil.*

- a) souvětí souřadné, poměr slučovací
- b) souvětí souřadné, poměr stupňovací
- c) souvětí podřadné, vedlejší věta příslovečná příčinná důvodová
- d) souvětí podřadné, vedlejší věta přípustková

23. Které přísloví nejlépe významově odpovídá následujícímu textu?

Kategorický imperativ velí při volbě způsobu techniky přenosu intelektuální pomoci směrem k jedinci schopnému samostatného abstraktního myšlení přiklonit se k verbálnímu projevu, zatímco u ostatních subjektů volit přímý prudký tělesný kontakt.

- a) Komu není rady, tomu není pomoci.
- b) Žádný učený z nebe nespádl.
- c) Chytrému napověz, hloupého trkni.
- d) Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš.

24. Které tvrzení je dvojnásobné?

- a) Na romantickou dovolenou ve dvou byste si neměli brát své domácí mazlíčky, a to ani v případě, že bez nich jinak neuděláte ani krok.
- b) Muž z Jesenicka týral svého otce, pro jídlo si chodil po čtyřech a jedl se psy.
- c) V kartotéce bylo několik červeně popsaných kartotéčních lístků, které už nikdo roky nepotřeboval.
- d) Respekt je základní hodnotou ve výchově dětí, a to vzájemný, trvalý a upřímný, nikoli předstíraný či přeháněný.

25. Jak označujeme dvojici slov *adaptovaný* a *adoptovaný*?

- a) synonyma
- b) antonyma
- c) homonyma
- d) paronyma

26. Přátelé Adam, Tomáš, Petr, Pavel a Michal šli do restaurace na oběd. Objednali si svíčkovou na smetaně, srnčí guláš, krůtí řízek, gratinovanou brokolici a kuřecí medailonky.

- Tomáš ani Petr neměli svíčkovou.
- Pavel nejí zeleninu a Tomáš taky ne.
- Adam a Michal si vždycky dávají drůbeží maso.

Kdo měl srnčí guláš?

- a) Michal
- b) Tomáš
- c) Pavel
- d) Petr

27. Slova *kobereček*, *park* a *čepička* můžeme zapsat těmito číselnými vzorci.

kobereček 6 7 1 8 4 8 3 8 6

park 9 2 4 6

čepička 3 8 9 5 3 6 2

Které slovo z nabídky je zapsáno vzorcem 6 4 2 1 5 3 6 2?

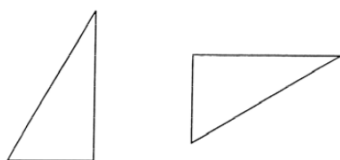
- a) kočička
- b) krakonoš
- c) kartáček
- d) krabička

28. Které symboly patří na místo otazníku?

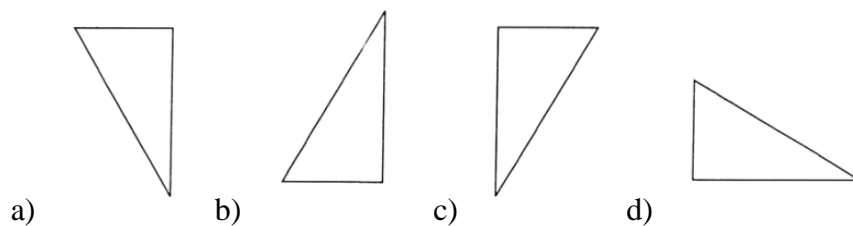
△ ○ □	■ □ ○	○ △ ■
* □ ✎	□ ○ *	* ○ ✎
◇ ● □	● ◇ ☾	?

- a) ● ◇ ☾
- b) ☾ ● □
- c) ☾ ● ○
- d) ☾ ◇ ●

29. Trojúhelník vlevo byl přemístěn do pozice na obrázku vpravo sledem pohybů.

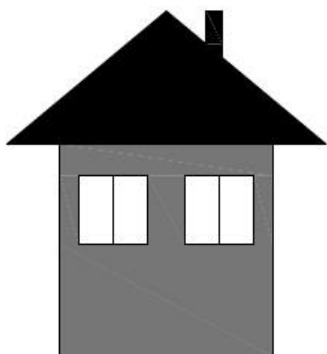
Ve které pozici se trojúhelník bude nacházet při zopakování stejného sledu pohybů?

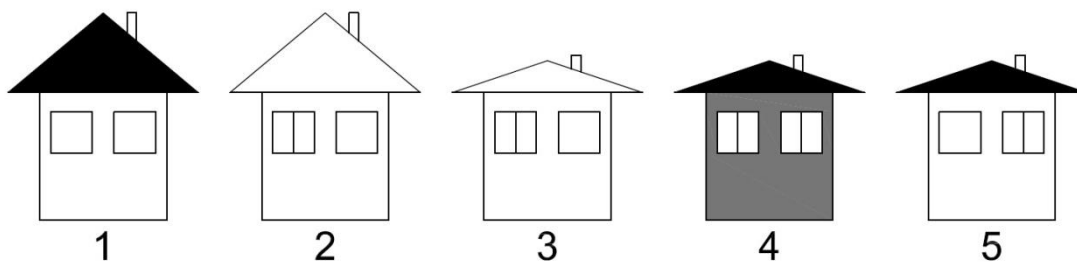
30. Jak bude pokračovat tato řada?

- a) ○ □
- b) ● □
- c) ■ ○
- d) □ ○

31. Je zadán tento projekt stavby domku:

Která z realizovaných staveb nejméně odpovídá původnímu projektu? Posuzujte každou část domku zvlášť.

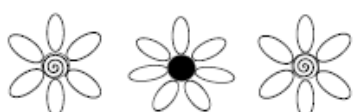
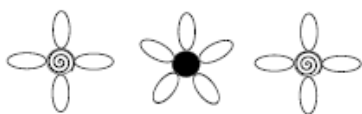

- a) domek 1
- b) domek 2
- c) domek 3
- d) domek 5

32. Voda protéká postupně dvěma filtry, každý filtr zachytí polovinu nečistot. Kolik nečistot zachytí oba filtry dohromady?

- a) 100 %
- b) 83 %
- c) 75 %
- d) 50 %

33. V každé řadě jsou květy ve vzájemném vztahu podle určitého principu. V souladu s těmito principy doplňte chybějící dvojici květů ve čtvrté řadě.

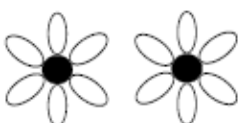
a)

b)

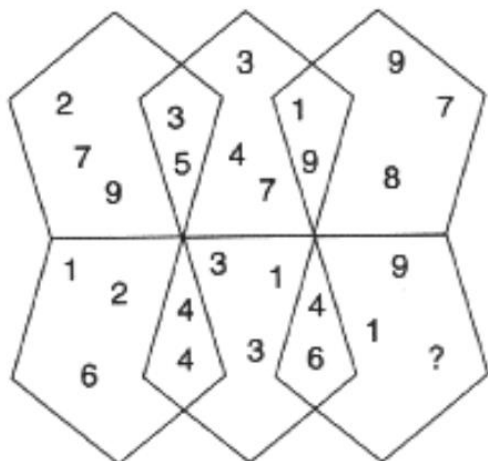
c)

d)

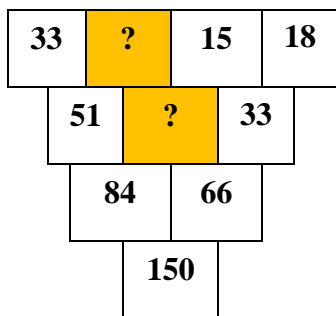

34. Které číslo patří na místo otazníku?

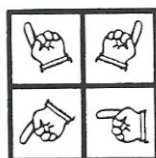
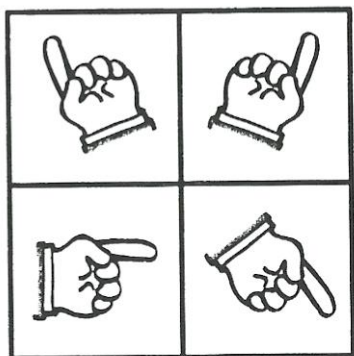
- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

35. Mezi čísla na obrázku jsou určité vztahy. Jaká čísla patří na místo otazníků?

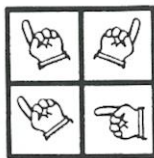

- a) 15, 51
- b) 15, 66
- c) 18, 33
- d) 21, 42

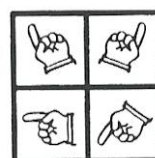
36. Který obrázek je odrazem této dlaždice v zrcadle?

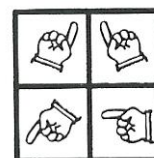
a)

b)

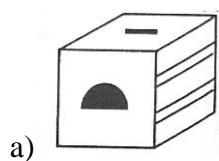
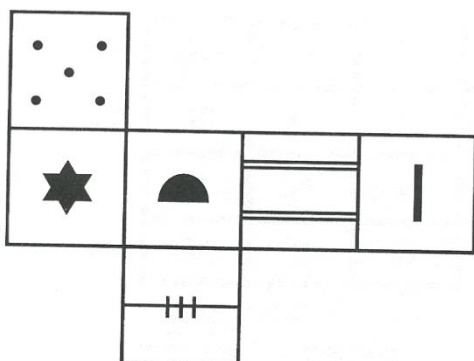

c)

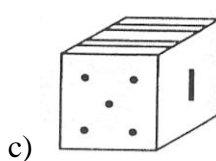

d)

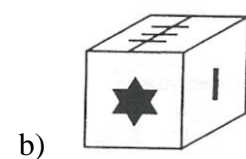
37. Která kostka je složena z této předlohy?

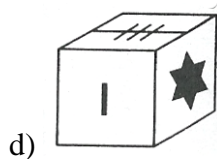
a)

c)

b)

d)

Přečtěte si ukázkou z odborné studie o americkém znakovém jazyce a vyberte správné odpovědi k úlohám č. 38 až 45.

There has already been considerable discussion of verb agreement, with respect to the specification of locations for the starting and ending points of path movement of particular verbs. In previous chapters, it was indicated that certain verbs could be specified for as many as two locations that could be filled in by combining the verb with agreement prefixes or suffixes. These two agreement locations are in addition to the possibility that the verb may also combine with a classifier handshape, which would provide agreement for a third argument (but not location agreement).

Looking at the formation of the predicate as a whole, it might be thought that changing the starting and ending locations of the predicate for agreement purposes is a modification of the predicate itself. However, the way the terms are being used here, the function of the changes in starting and ending location is to indicate additional information about the arguments (who is doing the action, what is undergoing the action).

In general, a predicate with path movement has only one starting point and one ending point. It is predominantly single individuals or objects that are represented by these location points; plurals are treated differently. The majority of verbs that have two agreement points use the starting point to agree with the subject and the ending point to agree with direct object (HIT, LOOK AT, ASK) or what would be the indirect object in an English translation (in „give the book to Mary“, GIVE would agree in location with Mary, not with BOOK, which would probably be represented as a classifier handshape). A smaller number of verbs display the reverse behavior, the ending point agreeing with the subject and the starting point with the surface object (e.g., TAKE).

The agreeing verbs with path movement change their starting and ending locations so that they indicate who is the subject and who is the object. If John is at point A, Mary is at point B, and Bill is at point C, the sentence „John gave a book to Mary“ will start with the sign GIVE at point A and move it to point B, while using the flat surface classifier and „book“. If Bill gives the book to John, the sign starts at point C and moves to point A.

Verbs that have a contact specification for one of their two locations may only agree with one argument, using the location that is not specified for contact. Thus, signs like TELL, which moves away from contact at the mouth/chin, or INFORM, with the contact at the forehead, may agree with their objects but not with their subjects. Verbs that do not have path movement may still indicate same agreement. Signs that have a fixed location, either on the body or in space, may indicate agreement with the surface object by modifying the orientation rather than a location specification (COUNSEL, WANT). These verbs orient in the direction of the referent, but do not actually move to or toward it. There are also some verbs that have no specific starting point indicated and their ending point is already specified as a location (e.g., EAT); these verbs do not have any opportunities for marking agreement with modifications of the starting or ending points of the path.

Not having an agreement specification does not mean that the argument cannot be indicated. Usually, the noun phrases that indicate the subject and objects are produced before

the predicate. These noun phrases may be assigned to a particular point in space, either by making the noun at that point or by using a POINT sign to the particular point in space (the POINT sign may precede or follow the noun, and in the case of some one-handed nouns, may even be made at the same time by using the other hand). It is these points in space that are used by the verbs that inflect for agreement. The verbs that do not inflect may simply not have any indication at all, or they may have a POINT sign refer again to the point in space that has been assigned to the noun, or several nonmanual cues may indicate the particular point, including eye gaze directed at the point or a slight leaning of the shoulder, body, or head toward the point. Given that such indications are subtle, and that these points in space are made in the area that is perceived by the peripheral vision, it follows that points in space used to indicate different noun arguments must be far enough apart to be distinctive.

Převzato z WILBUR, R. *American Sign Language: Linguistic and Applied Dimension*. New York, NY, US: Little, Brown and CoBoston, 1987, s. 116-118.

38. Který z těchto názvů je nejpravděpodobněji originálním názvem této ukázky, nejpřesněji vystihuje její obsah?

- a) Number Agreement
- b) Verb Agreement
- c) Spatial Verbs
- d) Placement of arguments

39. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Slovesa v americkém znakovém jazyce nemohou vyjadřovat shodu.
- b) Všechna slovesa v americkém znakovém jazyce vyjadřují shodu stejným způsobem.
- c) V americkém znakovém jazyce mohou shodu vyjadřovat pouze slovesa, která nemají místo artikulace na těle.
- d) Některá slovesa v americkém znakovém jazyce mohou vyjadřovat shodu změnou pohybu.

40. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Počáteční bod pohybu shodového slovesa vždy zastupuje subjekt.
- b) Koncový bod pohybu shodového slovesa vždy zastupuje objekt.
- c) Počáteční bod pohybu shodového slovesa může zastupovat objekt nebo subjekt.
- d) Počáteční bod pohybu shodového slovesa vždy zastupuje objekt.

41. Které doplnění následující věty vyplývá z textu?

Slovesa, která nemají přesně daný počáteční bod pohybu, a u kterých je koncový bod pohybu specifikován jako místo artikulace, ...

- a) ... nemohou vyjadřovat shodu pomocí modifikace počátečního a koncového bodu pohybu.
- b) ... nemohou vyjadřovat shodu.
- c) ... mohou vyjadřovat shodu pouze změnou orientace ruky.
- d) ... mohou vyjadřovat shodu pouze změnou počátečního bodu pohybu.

42. Který nemanuální prostředek je v americkém znakovém jazyce využíván pro vyjádření slovesné shody?

- a) směr pohledu očí
- b) mírné pokrčení ramen
- c) mírné pokývání hlavou
- d) doširoka rozevřené oči

43. Na základě informací, které jste se dozvěděli z textu, rozhodněte, které tvrzení o slovesu PTÁT SE je pravdivé.

PTÁM SE TĚ

PTÁŠ SE MĚ

- a) Toto sloveso vyjadřuje shodu pouze pro objekt.
- b) Toto sloveso vyjadřuje shodu pouze pro subjekt.
- c) Toto sloveso vyjadřuje shodu pro subjekt i objekt.
- d) Toto sloveso nevyjadřuje shodu pro objekt ani pro subjekt.

44. V textu jsou podtržená slova *prefixes* a *suffixes*. Které české termíny jim odpovídají?

- a) přísudky, podměty
- b) slovesa, podstatná jména
- c) předložky, koncovky
- d) předpony, přípony

45. Na základě informací, které jste se dozvěděli z textu, rozhodněte, které tvrzení o slovesu VRÁTIT KNIHU není pravdivé.

TY MI VRÁTÍŠ KNIHU

JÁ MU VRÁTÍM KNIHU

- Počáteční bod pohybu tohoto slovesa vyjadřuje shodu se subjektem: „ty“, „já“.
- Koncový bod pohybu tohoto slovesa vyjadřuje shodu s objektem: „mi“, „mu“.
- Koncový bod pohybu tohoto slovesa vyjadřuje shodu s objektem: „knihu“, „knihu“.
- Toto sloveso obsahuje klasifikátor.